

Издава Варн. Окр.

Излиза най-малко три пъти въ мѣсеца.
Абонаментъ 2 лева годишно, 1 л. за 6 мѣсеца
на общинитѣ, училищата, кръжми, хотели, и кафенета
въ окръга — безплатно.

Всичко що се отнася до вѣстника да се изпраща
до: Постоянната Комисия — Варна.

Постоянна Комисия.

За обявления отъ частни лица се плаща на I стр. по 1 лв.
на редъ; II и III стр. по 10 ст. на дума, IV по 5 ст. на дума.

За общински и такива отъ други учрѣждения за I стр.
10 ст. на дума, II и III 5 ст. на дума; IV 3 ст. на дума.

Ремонтирането на армията съ коне въ свързка съ мѣстното коневѣдство.

Отъ Д. Влизнаковъ, санитаренъ ветер. подполковникъ.

Продължение отъ брой 18.

„Подобенъ способъ за ремонтване, който се прѣдизвиква отъ крайна нужда, не може да се признае за удовлетворителенъ даже и въ мирно врѣме, тъй като ежегодното купуване на коне отъ странство излиза ни твърдѣ скъпо, а именно при 5-хъ конни сотни, 11-тѣхъ батарии, всѣкогодшното ремонтване струва 130,000 лв., която сума се изнася безвъзвратно въ странство. Съ понататъшното увеличение на коницата и артилерията и тая сума ще още повече да порастне“. (Прѣзъ настоящата ще се плати повече отъ 1,000,000 лв. за набавяне на коне отъ Унгария). Въ случай на война необходимостта да се добиятъ отъ чужбина ремонтни коне, може да постави нашата войска въ твърдѣ незавидно положение. За да се избѣгнатъ горѣизложенитѣ неудобства, необходимо нужно е, да се учрѣди въ княжеството конски заводи и складъ отъ жрѣбци за развъждане коне — първия за непосредствено добиване ремонтни коне, а така също и производители за подобряване на мѣстната порода коне, а втория — за постепенното подобряване на мѣстната конска порода“. Както виждате мисли прѣкрасни, които макаръ и изказани прѣди 30 г. иматъ своето значение и за настоящия моментъ. Конезавода е билъ откритъ, но безъ да се чакатъ добритѣ резултати, които той непрѣменно е щѣлъ да даде, слѣдъ 4 годишно съществуване, на 1 януарий 1888 год. е билъ закритъ.

Това е била една голѣма грѣшка, защото състава на кобилитѣ — майба и жрѣбцитѣ е билъ отъ кавказкитѣ породи, корабахска и кабардинска, толкова близка по кръвъ, телосложение и ръстъ на нашата конска раса; и сж прѣдставлявали най-подходяща материя за кръстосване и подобрѣние на мѣстния конь. Съ закриването на конезавода, идеята за ремонтването на армията съ мѣстни коне заглѣхва и сж били купувани само незначително число

коне отъ 50—60 ежегодно за ремонтване само на дивизионата кавалерия и планинската артилерия. Но количеството на купенитѣ коне е било толкова ограничено, че то не е могло да влияе върху подобреното на мѣстното коневѣдство. Наистина, че съ законъ отъ 1897 год. се прѣдвизжда откриването на ремонтни конски депа при съществуващитѣ държавни конезаводи и складове за жрѣбци, назначението на които е било: 1) да снабдяватъ войската съ доборъ конски материалъ прѣимущественно отъ мѣстно произхождение и 2) да се обучаватъ войницитѣ при тѣхъ по земледѣлието.

Обаче откриването на тия депа не е ставало.

Прѣзъ 1899 година се открива ремонтното конско депо „Гормазово — Горня-бана“, което въ 1900 год. се преименова въ ремонтно конско депо „Божурище“, назначението на което е било да отглѣдва и подготвява една частъ отъ конския ремонтъ за войската. Здрави начала, обаче, за ремонтването на армията съ коне отъ мѣстна порода се поставятъ съ закона за „Снабдяването армията съ коне въ мирно и военно врѣме“ отъ 1903 год. Съгласно чл. 1 отъ тоя законъ, снабдяване армията съ коне въ мирно врѣме става чрѣзъ: а) Купуване на възрастни коне въ страната и странство; б) откриване на ремонтни депа при чифлицитѣ на държавнитѣ конезаводи и складове за жрѣбци и тамъ, гдѣто се намѣри за нужно и в) чрѣзъ раздаване коне въ условна собственостъ.

Чл. 2) Количеството за ежегодния ремонтъ се опрѣдѣля 8 % отъ щатното число.

Чл. 3) Купуването на конетѣ става въ страната, а само недостига въ странство.

Чл. 4) Установява се ръста на конетѣ както слѣдва:

Планинска артилерия	1.36 см. — 142 см.
Полска артилерия	1.48 нагорѣ
Дивизионна кавалерия	1.42 „ — 1.48 см
Драгунска	„ „ 1.48 см. нагорѣ.

Конетѣ за планинската артилерия и дивизионата кавалерия, задължително отъ мѣстна порода.

Чл. 5) Установява цѣнитѣ, които ще се получатъ за мѣстни коне както слѣдва: за мѣстни коне.

Съ ръстъ	1.36 см — 1.41 — 300 лв.
„ „	1.41 „ — 1.45 — 400 лв.
„ „	1.46 „ — 1.48 — 600 лв.
„ „	1.48 „ нагорѣ — 800 лв.

По чл. 18 се прѣдвизжда и установява особено ремонтно отдѣление, на което се възлага да ръководи работитѣ по снабдяването на армията съ ремонтни коне въ мирно и военно врѣме.

Такова ремонтно отдѣление се открива при кавалерийската инспекция, обаче на него не се прѣдостави водението на всички въпроси, касаещи се до ремонтването. По-голямата частъ остана да се завежда отъ домакинското отдѣление на Главното Интенданство, вслѣдствие на което се явяваше една двойственостъ на работата. При всяко това се направиха много полезни работи по снабдяването армията съ мѣстни коне.

Депото „Божурище“ се прѣобразува въ конезаводъ, като се комикетува съ чисто-крѣвни и полукрѣвни майки. Създадоха се двѣ ремонтни конски депа при конезаводитѣ въ Плевенъ и Шуменъ и покупката на мѣстни коне се постави на по-здрави начала и се прие, като система, не само за дивизионната кавалерия, но и за полковитѣ съ голѣморѣстни коне. Ремонтването обаче на артилерията остана да се извършва съ коне отъ странство.

Слѣдъ като изложихме накратко развитието на ремонтния въпросъ, до колкото тъй е ималъ отношение къмъ мѣстното коневѣдство, сега ще се постареемъ да докажемъ, дали мѣстния конь притежава качествата, които сж необходими за войсковитѣ коне. Затова ний ще си послужимъ чрѣзъ едно сравнително изучаване на унгарскитѣ и мѣстнитѣ коне, служащи въ кавалерията, за което разполагаме съ единъ точенъ статистически материалъ за послѣднитѣ 6 години. Съ статистични данни за конетѣ отъ артилерията ний не разполагаме. При рѣшаването на въпроса ще се ръководимъ отъ двѣ съображения.

1. Покупната цѣна и второто износливостта на коня. Покупката на мѣстни коне за ремонтъ на кавалерията се е практикувала още съ сформируването на коннитѣ сотни прѣзъ 1903 год.

Обаче математически това дѣло се постави слѣдъ сформирането на кавалерийскитѣ

дивизиони, прѣобразувани впоследствие въ 3 ескадрони полкове. За единъ периодъ отъ 1905 — 1910 г. ние разполагаме съ точни статистически данни и понеже прѣзъ сѣщия периодъ кавалерията се е ремонтирала и съ унгарски коне за 4 ескадронитѣ полкове, това ни дава възможностъ, да направимъ едно сравнение за ремонтнитѣ коне за тия двѣ групи. Числото на конетѣ, които сж постѣпили въ кавалерията прѣзъ това врѣме.

Всичко въ кавалерията сж постѣпили за 6 години 2433 коня. Отъ тѣхъ 815 коня или 33 % сж унгарски и 1618 коня или 67 % сж мѣстни.

Това показва, че още сега количеството на конетѣ отъ мѣстно произхождение е почти въ два пѣти по-голяма отъ Унгарскитѣ и слѣдователно мѣстнитѣ коне въ най скоро врѣме, поне за кавалерията, ще могатъ да замѣстятъ Унгарскитѣ. — Това ще може да стане още по скоро и по лесно, ако се допусне едно намаление на рѣста на конетѣ за 4 ескадронитѣ полкове, за което ний подробно ще говоримъ по долѣ.

Ако се направи едно сравнение за купенитѣ коне отъ Унгария и отъ страната, ще се констатира слѣдующето:

1) Отъ Унгария за 6 години сж купени 816 офицерски и строеви коне, съ срѣдна цѣна 788.58 лв. безъ разпоскитѣ за транспортитѣ и пѣтитѣ и дневнитѣ пари на комисията. За сѣщото врѣме сж били купени мѣстни ремонтни коне 965 съ срѣдна цѣна 495 лв. Разпоскитѣ по транспорта за доставкитѣ и за комисията за унгарскитѣ коне подигатъ цѣната на всѣки единъ конъ най-малко съ 150 лв. когато за мѣстнитѣ коне тия разпоски сж нищожни.

Така щото отъ това сравнение излиза, че цѣната на единъ мѣстенъ ремонтенъ конъ е въ два пѣти по-малка отъ цѣната на единъ унгарски ремонтенъ конъ.

Слѣдва.

Извлѣчения отъ протоколитѣ на IV редовна сесия на Варненския Окр. съвѣтъ.

ПРОТОКОЛЪ № 3.

на Варненския Окр. Съвѣтъ отъ засѣданието му на 23 септември т. г. (4-та редовна сесия, 8-й изборенъ периодъ).

Засѣданието се откри въ 2 ч. сл. обѣдъ.

РѢШЕНИЕ № 9.

Прочете се протокола отъ миналото засѣдание, гойто се прие съ слѣднитѣ добавки: г. *Мирски* обясни въпроса и на турски; сѣщия иска добавка, бюджетната комисия да се занимае първо съ щата. *Р. Николовъ*, — че въ пѣтната комисия да влѣзатъ нѣкои отъ г. г. „свѣтѣнци-адвокати“, а не само адвокати.

П. Костовъ пита, съвмѣстимо ли е рѣшението на постоянната комисия да прати като свой делегатъ въ Чехската изложба, члена при сѣщата Ст. Д. Спировъ, съ рѣшението на съвѣта да делегира 6 д. свѣтѣници на сѣщата изложба? Седемъ души ли ще отидатъ, или шестъ?

Н. Поповъ е противъ повдигането на тоя въпросъ наново.

Кр. Мирски обясни въпроса, че прѣди рѣшението на съвѣта, комисията е имала свое такова, съ делегатъ Спировъ и че слѣдъ рѣшението на съвѣта за 6 делегати, това на комисията слѣдва да се обезсили.

Гласувано, прие се да се делегиратъ 6 души отъ страна на окръжния съвѣтъ, опрѣ-

дѣлени вече въ засѣданието на 21 т. м., а рѣшението на постоянната комисия за свой делегатъ се обезсилва.

РѢШЕНИЕ № 10.

Д. Шиковъ обясни, че миналогодишната пѣтна тегоба е била 8 лева, че тая година не може да се намалива, понеже въ новиятъ законъ за Държавнитѣ и общински пѣтища, минимумъ на тая тегоба е опрѣдѣленъ 8 лева. Прѣдлага да остане 8 лева.

Прѣдс. Мирски чете чл. 66 буква б отъ горѣпоменатия законъ и обясни, че, ако пѣтната тегоба не се опрѣдѣли отъ съвѣта, тя ще се събира въ минималния размѣръ — 8 л.

Ив. Котаровъ иска да се чуе мнѣнието на окр. инженеръ.

П. Костовъ поддържа Котарова.

Д. Шиковъ намира ненуженъ доклада на инженера, понеже положението на пѣтищата е извѣстно; не отрича нуждата отъ пѣтища и по-голяма п. тегоба, но увѣренъ е че съвѣта не ще гласува по-голяма отъ прѣдвидения минимумъ.

Прѣдс. Мирски обясни чл. 15 отъ закона за окр. съвѣти, че съвѣта може, ако намѣри за нужно, да покани лица специалисти по трактуванитѣ специални въпроси. Намира, че ненуженъ е тукъ инженера и приема 8 л. пѣтна тегоба, прѣдъ видъ другитѣ тежки данѣци.

Ив. Котаровъ настоява за докладъ отъ окр. инженеръ и мисли, че населението би плащало и по-голяма пѣтна тегоба, стига да му се дадатъ пѣтища.

Д-ръ Карамихайловъ обяснява, че пѣтната тегоба не се събира съобразно нуждата за извѣстна година, а тя е единъ данѣкъ, рационалното употребление на който е въпросъ на редъ години и зависи отъ строителната политика на правителствата. — Намира 8 л. достатъчни.

Н. Поповъ поддържа Карамихайлова; чете въ изложението на окръжното управление и намира, че 8 лева пѣтна тегоба е достатъчна да покрие прѣдприятията по постройка пѣтища, изброени въ изложението.

Гласувано, съвѣта прие: **Общинската пѣтна тегоба за 1912 г. да бѣде 8 лева.**

РѢШЕНИЕ № 11.

Д. Шиковъ, чете рѣш. № 12 отъ мин. г. по тоя въпросъ. Обяснява значението на извънредн. общин. врѣхнина и нуждата отъ нея. Обясни, че почти всички общини въ окръга прѣдвиждатъ такава въ бюджетитѣ си, като се движатъ по прѣдвидения въ чл. 68 отъ закона за сел. общини максимумъ; само три общини, най-бѣднитѣ, отъ Провадийска околия сж надвишили тоя максимумъ, за което комисията е сондирала министерството.

Кр. Мирски чете чл. 93 отъ закона за град. общини и чл. 68 за селскитѣ; обяснява смисълъта на послѣдния: извънредни разходи сж за постройка училище, мостъ, църква и пр. Намира, че за всѣки конкретенъ случай, окр. съвѣтъ трѣбва да се произнася за нуждата отъ извънредни разходи, слѣдъ като по тоя въпросъ се е произнесълъ общинския съвѣтъ и е прѣдставилъ точна смѣтка за размѣра на извънредния разходъ. Исква строго прилагане на закона за да не се увеличаватъ разходите и товари населението съ данѣци за маловажни пѣли.

Раф. Николовъ. Извънредната врѣхнина е за извънредни разходи, а не както практикуватъ много общини: съ извънредни приходи покриватъ редовни разходи. Поддържа мнѣнието на *Кр. Мирски*, иска строгото прилагане на закона и да се отнеме правото на общинитѣ да налагатъ извънредна врѣхнина.

Д-ръ Карамихайловъ не намира разлика между заемитѣ на град. общини и извънред. врѣхнини въ селскитѣ. Исква за всѣки отдѣленъ случай специално рѣшение отъ окр. съвѣтъ за налагане извънредна общинска врѣхнина на всѣка община, нуждающа се отъ извънредни приходи, прѣдзначението на които окр. съвѣтъ трѣбва да знае.

Н. Поповъ намира, че извънредната общинска врѣхнина е въ зависимостъ отъ бюджета и не може да се гласува съ отдѣлно рѣшение прѣди приемането на послѣдния. А общинитѣ разглеждатъ бюджетитѣ си слѣдъ сесията на окр. съвѣтъ. Още повече, че постоянната комисия и окр. управителъ контролиратъ, при утвърждение бюджетитѣ, да не се нарушава прѣдвидения максимумъ за извънр. общинска врѣхнина. Не е съвѣта, който, при липсата на общинския бюджетъ, само по едно общинско рѣшение, да може да опрѣдѣли нуждата отъ извънр. врѣхнина. Неправилно е поставенъ въпроса отъ *Мирски* и *Карамихайловъ*. Исква да се опрѣдѣли максималния размѣръ на врѣхнината, както мин. година и да се остави на контролата да слѣди за прилагането му.

Кр. Мирски, намира, че въпроса е принципиаленъ и навежда сравнение между държавата и камарата отъ една страна, и общинитѣ и окр. съвѣтъ, отъ друга. Базира се на яснотата на закона и не одобрява общото приемане размѣра на извънред. врѣхнина, а иска за всѣки случай общинско рѣшение, което проучено, комисията да внесе въ окръжния съвѣтъ.

Д-ръ Карамихайловъ се изказва противъ мнѣнието на *Н. Поповъ*, че въпроса билъ бюджетенъ. Навежда за примѣръ заема на Варнен. община и го отождествява съ извънред. врѣхнина. Противникъ е на анархията въ бюджетитѣ: да се харчатъ извънредни приходи за редовнитѣ нужди. Поддържа *Мирски*.

Н. Поповъ оспорва гледището на *Карамихайлова*, защото съвѣта не може да налага и не налага врѣхнини, а само опрѣдѣля максимума, до който могатъ да се движатъ общинитѣ; за съблюденето на максимума има контрола, пост. комисия и окръжния управителъ. Напразенъ е страха, че извънредни приходи ще се харчатъ за ред. нужди, — това контролитѣ учрѣждения не допускатъ. Най-послѣ, погрѣшно се мѣсятъ понятията „Данѣкъ“ и „Заемъ“. Извънредната врѣхнина е за ежегодни извънредни нужди; тя е ежегоденъ общински данѣкъ, прѣдначенъ за специални нужди, — когато заема е извънреденъ источникъ и не се прѣдвижда ежегодно. — Настоява да се прѣдвиди общо максимума на врѣхнинитѣ.

Д. Шиковъ намира чл. 67 отъ закона категориченъ, но неприложимъ на практика. Изтъкна постоянната нужда отъ извънредни врѣхнини и призна, че нѣгдѣ се злоупотребява съ извънр. врѣхн. като се харчи за ред. нужди, но това сж биле изключения. Наведе за примѣръ Т.-Арнаутларската, Ас.-бейлийската и новата Ел.-факийска общини. Съгласенъ е да се прилага напълно закона, но не още отъ идната година, понеже общинитѣ не сж извѣстни за това, и балансирането на бюджетитѣ би станало невъзможно. Исква за идната година да остане максимумъ, като се прѣдупрѣдятъ общинитѣ, че за въ бѣдаще законъ ще се прилага строго.

Ив. Котаровъ признава строгото тълкование на закона, но вижда въ него неяснота по отношение дали изцѣло, или по отдѣлно съвѣта опрѣдѣля врѣхнинитѣ. Съжалява за ризѣщението на общинитѣ, което съвѣта тѣй леко е допусналъ мин. година, слѣдствие отъ

тоето е необходимостта отъ извънреднитѣ врѣхнини. Слабитѣ общини винаги ще иматъ нужда отъ извънр. врѣхнини, партизанитѣ е на силни общини. Исква комисията да излѣзе съ докладъ по въпроса за врѣхнинитѣ.

Д. Шиковъ—доклада е помѣстенъ въ отчета на комисията. Напомни, че само въ три общини врѣхнинитѣ сж прѣвишени. Исква максимума, защото на общинитѣ тежатъ много разходи за училищата и пр. Тълкуването на Мирски и Карамихалевъ да се приложи въ бъдаще.

Д-ръ Карамихалевъ е партизанитѣ на силни общини безъ извънредни врѣхнини. Исква централизация на селата. Поддържа, че извънр. врѣхнина е заемъ.

Кр. Мирски приема да остане и тая год. старата практика, съ измѣнение, че извънредната врѣхнина да не надминава 60% отъ редовната и формулира прѣдложението: „Прѣдъ видъ изричния текстъ на чл. 68 отъ закона за сел. общини, взетъ въ свръзка съ чл. 46 отъ сѣщия законъ, съвѣта рѣши: Да не се допуска въ бъдаще налагане извънредна общинска врѣхнина, освѣнъ слѣдъ специално рѣшение на тоя или оня общински съвѣтъ, за прѣдприятие на нѣкое село или община, била тя градска или селска, та да може за всѣки конкретенъ случай съвѣта да се произнесе за размѣра на врѣхнината, който може да одобри да се наложи. При това, съвѣта, по смисъла на чл. 18 отъ закона за отчетността по бюджета и чл. 68 отъ закона за сел. общини, изказва мнѣние: Да не се одобрява за въ бъдаще прѣдприеждането на никаква селска и изобщо общинска сграда, мостъ, водопроводъ и пр., ако прѣдварително не е взелъ надлежния общин. съвѣтъ специално рѣшение за сумата, на която ще излѣзе цѣлото прѣдприятие, и отъ какви извънредни източници ще има да се посрѣщне разхода за него, именно: отъ икономии ли, фондове ли, извънредна врѣхнина ли, или отъ заемъ. Такава рѣшения на общинскитѣ съвѣти да се внасятъ за одобрение въ окр. съвѣтъ“.

Г. х. Колевъ намира, че съ прѣдложението на Мирски ще се сижне функционирането на много малки общини. Настоява за 15% върху всички данѣци по равно.

Ив. Котаровъ намира закона и прѣдложението неприложими. Описа положението на общинитѣ, персонала имъ и пр. и иска да си остане практиката, като най-подходна. Исква централизаторска политика, силни общини, та врѣхнинитѣ сами по себе да изчезнатъ. Исква сжщо добръ плащанъ персоналъ за да се избѣгнатъ злоупотребленията. Живота поскупва, налагатъ се голѣми училищни разходи и пр. Изтъкна нуждата отъ измѣнение на законитѣ и нагодяването имъ съгласно нуждата на живота. Исква максимума врѣхнини.

П. Костовъ държи за автономията на общинитѣ, иска максимума и се прѣдостави на на общинитѣ да се движатъ по него, иначе спява се дѣйността имъ.

Кр. Мирски напомня постапката на съвѣта съ назначението на комисия по сградитѣ и пр., която намира съобразна съ чл. 68 отъ закона за селскитѣ общини и чл. 18 отъ закона за отчетността и наново чете прѣдложението си.

Г. х. Колевъ иска по 15% по равно върху всички данѣци.

Раф. Николовъ намира за беззаконие облагането на цѣла община съ извънредна врѣхнина, когато придобивката е само за едно село отъ съставната община.

Гласувано: Приема се съ болшинство максимума на извънредната врѣхнина, прѣдвиденъ въ закона.

Кр. Мирски иска да се гласува прѣдложението му.

Ив. Котаровъ мисли, че закона за допитване до народа урежда въпроса, изложенъ въ прѣдложението.

Кр. Мирски намира, че прѣди референдумъ, трѣбва общ. рѣшение.

Д. Шиковъ приема прѣдложението, съ допълнение: „Прѣди да се изкаже окр. съвѣтъ по врѣхнината, съ послѣдната да не се прѣдприема нищо“. „Законъ е ясенъ и прѣдвижда разни случаи отъ бѣдствия.“

Гласувано, прѣдложението на Кр. Мирски, допълнено отъ Прѣдседателя на пост. комисия, Шиковъ, се прие съ болшинство.

Д. Шиковъ прочете доклада на пост. комисия по искането на Дирекцията на Добришкото Земл. уще, да се отпусне кредитъ за торище 3000 лв. и за харманка 12000 л. Първиятъ кредитъ комисията е прѣдвидѣла въ бюджета и ще се приеме по реда си, а за втория е прѣдставила на съвѣта да се произнесе. Напомни, че по бюджета за 1909 год. е имало такъвъ кредитъ, но не билъ използванъ.

Кр. Мирски иска да се чуе мнѣнието на агронома.

Раф. Николовъ мисли, че мнѣнието на агронома е извѣстно.

Кр. Мирски иска да се отложи въпроса и постоянната комисия да го внесе наново съ свое мнѣние.

Д. Шиковъ мисли, че безполезно е отлагането, понеже комисията се е занимала съ въпроса и е дошла до едно заключение.

К. Мирски чете чл. 17 отъ закона за окр. съвѣти и иска прѣдложенията да се внасятъ съ мнѣние отъ пост. комисия. Сжщото поддържа и П. Костовъ.

Нед. х. Радоевъ иска ремонтиране зданието на землед. училище.

Кр. Мирски го призовава къмъ дневния редъ.

Ив. Котаровъ поддържа Мирски и прави сравнение съ Камарата. Сжщото поддържа и Р. Николовъ.

Слѣдъ станалитѣ дебати по тоя въпросъ, рѣши се, постоянната комисия да внесе наново въпроса съ свое мнѣние.

Д. Шиковъ внася прѣдложение за опрощаване 76 лева окръжна врѣхнина, дължима отъ 13 несъществуващи и несъстоятелни данько-платци, несъбираемостта на която сума е констатирано съ актове отъ финансовитѣ власти.

Кр. Мирски прочете списъка на лицата и мисли, че двама отъ тѣхъ: Кр. Стефановъ и Хр. Ковачевски може да се намѣрятъ и събере отъ тѣхъ сумата 8 лв. Прѣдложи повторно да се потърсятъ, което се и прие.

РѢШЕНИЕ № 12.

Д. Шиковъ прочете протокола № 9/910 г. на Търновския окр. съвѣтъ, съ който послѣдния иска, щото при внасяне измѣнение въ закона за окр. съвѣти, да се помози министерството да вмѣне въ закона, че „1/3 частъ отъ приходъ отъ кантарина и кринина въ гаритѣ и пристанищата на сел. общини да се внасятъ въ окръжната каса“. Обясни че пост. комисия е на мнѣние да се подкрепи това искане на Търновския окр. съвѣтъ, прѣдъ видъ обстоятелството, че пост. комисия се грижатъ за събиране на тия приходи, произвеждатъ търговетѣ и пр. задължения, съпроводени съ разходи на материални сръдства и врѣме, а сръщу това не се получава нищо за окр. каса. Изтъкна, че тия приходи несправедливо е да се използватъ само отъ извѣстни общини, а частъ отъ тѣхъ трѣбва да ползватъ и цѣлиятъ окръгъ. Мнѣнието на комисията е

било. Една трета частъ отъ тия приходи да се внасятъ въ окр. каса, специално за постройка на общински пѣтища, понеже фонда за тая цѣль е почти изчерпанъ.

Сл. Тодоровъ е на мнѣние, тази частъ да се употребява за подобряване околноститѣ на на гаритѣ и пристанищата.

Ив. Котаровъ намира несправедливо отнемане на частъ отъ приходитѣ на гаритѣ още сега. Исква тѣ да останатъ само за общината, за подобрене на гаритѣ. Изтъкна зависимостта на добри съобщителни сръдства съ цѣнитѣ на продуктитѣ.

Нед. х. Радоевъ е на мнѣние, това да се приложи или за всички гари, селски и градски, или да не се прилага.

П. Костовъ намира прѣждеврѣменно отнемането частъ отъ прихода. Описа лошото положение на гаритѣ (около тѣхъ) и изтъкна незаинтересоваността на държавата.

Д. Шиковъ напомни, че чл. чл. 315, 319 и 320 отъ правилника за приложение закона за сел. общини не се прилага, — фонда не се харчи за цѣльта, а съ общинския фондъ се строятъ държавни пѣтища. Посочи за примѣръ гара-Девня. Намира окр. бюджетъ за прѣтрупанъ и настоява да се вземе частъ отъ гаритѣ, още повече, че тоя приходъ ще се употребн за пѣтища, които ще улеснятъ съобщението съ гаритѣ.

Ив. Котаровъ иска прѣди всичко уреждането на гаритѣ и пѣтищата около тѣхъ. Намира за нужно да се моли за точното прилагане чл. чл. 315 — 322 отъ правилн. за сел. общини, което ще допринесе това, което окръга иска да направи съ исканата частъ отъ приходитѣ отъ гаритѣ.

Нед. х. Радоевъ възтава противъ лошото употребление пѣтнитѣ фондове отъ държавата.

Кр. Мирски се надява, че чл. 72 отъ новия законъ за държавн. и бащински пѣтища ще подобри положението на фондоветѣ, по отношение тѣхното рационално използване, даже по околии. Подкрепя мнѣнието на пост. комисия и мисли, че отъ приходитѣ на гаритѣ и пристанищата трѣбва да се ползватъ всички (цѣлия окръгъ). Допълня мнѣнието на пост. комисия така: „Окрѣжния съвѣтъ поддържа по принципъ мнѣнието на Търнов. окр. Съвѣтъ отъ 30 септември 1910 г. № 4. Чл. 9 отъ закона за държавнитѣ и общински пѣтища да се допълни съ единъ новъ пунктъ 5 й, въ смисълъ: Общинскитѣ пѣтища се правятъ и поддържатъ и отъ 1/4 отъ прихода, прѣдвиденъ въ п. 7 на чл. 66 отъ закона за сел. общини, т. е. отъ налозитѣ кантарина и кринина, по само отъ ония сел. общини, въ които има железнопѣтни станции и пристанища“. — Слѣдъ това обясни, че закона за сел. общини не урежда разирѣдѣлнето прихода отъ кантарина и кринина и прѣдложи второ прѣдложение, за допълване на п. 7 отъ чл. 66 отъ закона за сел. общини, съ слѣдната забѣлжка къмъ тоя пунктъ: „Най-малко половината отъ прихода кантарина и кринина на всѣка селска община, въ която има железно-пѣтна станция или пристанище, да се отдѣля за фондъ, отъ който да се направятъ шосета между станциитѣ и пристанищата и най-близкитѣ до тѣхъ села“.

Ив. Котаровъ иска обяснения по прѣдложението на г. Мирски и послѣдния дава такива. Котаровъ мисли, че членоветѣ въ правилника за сел. общини сж тѣмо подходни за цѣльта, но не се прилагатъ. Исква да се ходатайствува тия членове да се вмѣнатъ въ закона.

Д. Шиковъ констатира общото мнѣние да се увеличатъ приходитѣ за пѣтища. Изтъкна несправедливостта на държавата и ис-

ка $\frac{1}{4}$ отъ прихода да се внесе въ общин. фондъ, специално за направа пѣтищата къмъ гаритѣ. Поддържа първото предложение на Кр. Мирски. Намира несправедливо струпането на прихода само въ община.

Кр. Мирски обясни въпроса и на турски, заедно съ третѣ по въпроса предложени: това на пост. комисия, допълнено отъ Кр. Мирски и самостоятелно такова на послѣдния.

Гласувано, прие се миѣнието на пост. комисия, допълнено съ първото предложение на г. Кр. Мирски.

Раф. Николовъ е на миѣние да се иска отпуса общо за цѣлия окр. съвѣтъ и се посѣти Чехската землед. изложба въ София.

Кр. Мирски е противъ прѣкъсване работата на съвѣта.

Слѣдъ станалитѣ по тоя въпросъ дебати, рѣши се да се даватъ послѣдователно отпуски на г. г. съвѣтниците за да посѣтятъ изложбата въ София, обаче безо да се прѣкъсватъ засѣданията на окр. съвѣтъ.

РѢШЕНИЕ № 13.

Дадоха се отпуски на слѣднитѣ съвѣтници: Раф. Николовъ, С. Яневъ, Георги х. Колевъ и Ив. Ж. Котаровъ, така: отпускътъ на първитѣ трима да се счита на 26 и 27 т. м., а за послѣдния, на 24, 26 и 27 с. м.

РѢШЕНИЕ № 14.

Понеже дневниятъ дневенъ редъ не е изчерпанъ, прие се за идното засѣдание продължението му: Разни доклади отъ постоянната комисия и докладъ на бюджетарната комисия, по щата на окръжнитѣ чиновници и служащи.

Засѣданието се закря въ 6 ч. слѣдъ обѣдъ.

Варненска Окръжна Постоянна Комисия

ОКРЪЖНО

№ 4845

Варна, 10/X 1911 година.

До г. г. общинскитѣ кметове въ окръга.

Комисията при изплащане заплатитѣ на медицинскитѣ и ветеринарни фелдшери, акушерки и лѣкари, мѣстослужението на които е въ центроветѣ на общинитѣ, е забѣлѣзала, че не се обръща сериозно внимание върху процентнитѣ удържки на данѣкъ занятие, произходящъ отъ заплати.

Прѣдупрѣждаватъ се секр.-бирницитѣ, че комисията въ бждаще при подобни случаи ще иска наказанието имъ вѣнъ отъ материалната отговорностъ, за която ще ги държи при разглеждане на отчетитѣ имъ.

Прѣдседателъ: Д. Шиковъ

Секр.-Бирникъ: Ст. Калдърѣмовъ

Варненска Окръжна Постоянна Комисия.

ОКРЪЖНО

№ 4847.

Варна, 10 Октомври 1911 год.

До г. г. общинскитѣ кметове на окръга.

Варненския окръженъ съвѣтъ съ протоколното си рѣшение № 11 отъ 23 IX 911 опрѣ-

дѣли максималния размѣръ на общинската извънредна върхнина за 1912. г. да бжде 15 %.

Настоящето се съобщава за знание и изпълнение отъ селскитѣ общински управления при нареждане и гласуване бюджетитѣ си за 1912 година.

Прѣдседателъ: Д. Шиковъ.

Секр.-бирникъ: Ст. Калдърѣмовъ.

Варненска Окръжна Постоянна Комисия

ОКРЪЖНО

№ 4846

Варна, 10 Октомври 1911 год.

До г. г. общинскитѣ кметове въ окръга.

Варненския окръженъ съвѣтъ въ т. г. си редовна сесия съ протоколъ № 3 решение № 40., отъ 3/X/911 г. рѣши: щото за напредъ „Варненски окр. вѣстникъ“ за да бжде по широко разпространенъ, и стане достояние на всички лица отъ окръга да се израца даромъ на всички читалища, кафенета и кръчми въ окръга. Въ изпълнение на това рѣшение, комисията моли г. г. общинскитѣ кметове да и прѣдставятъ списъкъ на всички читалища и съдържатели на кафенета хотели и кръчми за изпращане на окр. вѣстникъ безплатно.

Прѣдседателъ: Д. Шиковъ.

Секр.-бирникъ: Ст. Калдърѣмовъ.

ХРОНИКА.

Варненския окр. съвѣтъ въ т. год. си редовна сесия е гласувалъ слѣднитѣ по важни кредити:

- 1) 25,000 лева за направа болница въ с. Арнаутларъ — Варненско.
- 2) 15,000 лева за направа на болница въ с. Спасово — Балчишко.
- 3) 10,000 лева фондъ за направа болница въ гр. Каварна.
- 4) 20,000 лева за направа ветеринаренъ лазаретъ въ гр. Добричъ.
- 5) 4,000 лева фондъ за направа на болница въ Провадийска околия.
- 6) 100,000 лева фондъ за водоснабдяване окръга съ вода, оползотворяванъ и използванъ по условия, както и оня за постройка на училищата.
- 7) 17,000 лева за основаване Американски лозовъ разсадникъ, който ще се открие въ окр. стопанство „Св. Константинъ“.
- 8) Гласуванъ е също кредитъ за единъ ветеринаренъ и единъ медицински фелдшери.

Съобщава се на г. г. селско-общинскитѣ кметове въ окръга, за знание и изпълнение, че когато изпращатъ въ постоянната комисия съ пощенски записъ приходящи суми за разни цѣли, при прѣпроведителнитѣ си писма да прилагатъ и нуждитѣ гербови марки за обгербоване на записа и разписката; която ще имъ се изпраща вмѣсто оправдателенъ документъ.

Варненската Търговско-Индустриална Камара обявява на интересующитѣ се търговски и индустриални служащи и самосто-

ятелни търговци и занаятчи, че отъ 12 Октомврий н. г. отваря тригодишно вечерно търговско училище.

Редовнитѣ занятия въ третѣ курса траятъ 6 мѣсеца:

Курсовѣтъ се завършватъ съ изпитъ и на издаржалитѣ съ успѣхъ взита ученици, се издаватъ — на I и II-курсистници удостоверение, а на III-курсистници — свидѣтелства.

Въ I курсъ ще се приематъ 40 ученика, които трѣбва да иматъ най-малко III кл. образование. Ученици съ по-доленъ цензъ ще се приематъ, ако останатъ свободни ваканции, слѣдъ записванията по горния цензъ.

Ученици слѣдвали въ частни и конфесионални училища се приематъ въ I кл., слѣдъ като се установи тѣхния образователенъ цензъ въ сравнение съ официалнитѣ училища въ страната.

Въ II и III курсове се приематъ кандидати свършили миналогодишнитѣ I и II кл. уреджани отъ Камарата.

Всѣки ученикъ внася при записването залогъ отъ 30 лева, който се държи като гаранция за редовно посѣщение. На ученици отсъствували до 20 неизвенени часа, ще се конфискуватъ 10 лв. отъ залога; за такива отсъствували до 30 — ще се конфискува половината залогъ; за повече отъ 30 неизвенени часа, ученика губи своя залогъ. При закъснения до 15 минути се смѣтатъ за 1 отсъствуванъ часъ. Остатъка, или цѣлия залогъ се възвръща на ученика, ако се яви на изпитъ; иначе остава въ полза на камарата.

Понеже Камарата ще се придържа строго о горнитѣ правила и ще слѣди точно за направенитѣ отсъствия, както и за начинитѣ на извняването имъ, тя съвѣтва всички кандидати да се записватъ, само слѣдъ сериозно обсъждане въпроса за редовното посѣщаване на училището.

Записванията ще ставатъ въ Търговската Камара до 12 Октомврий вѣлючително.

При Постоянната Комисия сж вакантни слѣднитѣ длѣжности: Околийски медицин. лѣкаръ въ с. Козлуджа съ год. заплата 4800 лева и 480 лв. безотчетни.

Ветеринаренъ фелдшеръ въ с. Старо-орѣхово съ год. заплата 1620 лв. и 240 лв. безотчетни.

Умоляватъ се ония отъ г. г. абонатитѣ, които сж закъснѣли съ изплащането на абонамента си, да пѣбързатъ съ уравниѣ смѣтнитѣ си, нато внесѣтъ абонамента на вѣстника, нато за миналата година, таа сжщо и за настоящата година. На г. г. абонатитѣ ще имъ се поднесѣтъ надлѣжно подписани квитанции отъ пощенскитѣ раздавачи, които, молимъ, да имъ се изплащатъ.

ОТЪ КОМИСИЯТА.

Спасовско Селско Общинско Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 3565

с. Спасово, 30/IX 1911 г.

Общинското управление обявява за знание, че подъ надзора му се намира слѣдующия „ЮВА“ безстопански добитѣкъ 1 крава на 6 години „Швейцарска порода“, косъмъ червенъ съ бѣлѣзи, на лѣвото ухо брасмухо и разцѣпено, рогата ѣ бѣли и завити напредъ.

Ако стопанина ѣ отъ днесъ до 61 дни не се яви съ нуждитѣ за провособственностъ документи и си я прибере, ще се продаде за въ полза на общинската каса.

Кметъ: С. Ангеловъ
Секр.-Бирникъ: Димитровъ

ОБЯВА.

гр. Варна, 8/X 1911 год.

Партидната книга за експлоатиране на общинскитѣ и училищни недвижими имоти, прѣпоръчана отъ Варненската Окр. Постояна комисия съ окръжно № 4714 отъ 28. септември т. г., помѣстена въ бр. 18 на „Варненски Окръж. Вѣстникъ“ отъ с. д. е вече готова. Желаящитѣ да снѣдятъ общинитѣ и училищата си съ тая книга, трѣбва да се обърнатъ къмъ одного отъ долуподписанитѣ.

Книгата елегантно подвързана ще струва 2.50 лв.

Поръчки, непридружени съ стойността на исканитѣ книги, не ще се изпълняватъ. Оправдателни документи ще изпращаме заедно съ пратката.

Пощенскитѣ разноси напи.

Д. Кондовъ

желяница Триф. Никовъ.

Боби Д. Бобевъ

протѣрителъ.

Елесь-Фажнско Сел. Общ. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 466

с. Елесь-Фаж 3.X.1911 г.

Подъ надзора на Елесь-Фажнското Селско Общинско Управление се на слѣдующия безстопански добитѣкъ „Юрѣ“ а именно: едно прасе мжско на 4, 10 дни косямъ пѣстръ.

Ако стопанина не се яви 10 день отъ продажде за въ днесъ да си го прибере ще полза на общинската каса.

Общински Кметъ **В. Кировъ.**

Секр.-Биръ **П. Желѣзковъ.**

Кара-Пелитско Сел. Общ. Управление.

ОБЯВЛЕНИЕ

173

с. К.-Пелитъ 25.IX.1911 год.

Общинското Управление обявява на интересующитѣ се, обѣдъ ще се произведе 9—12 часа конкуренция за отдаването на търгъ съ явнѣто на общинскитѣ приходи закупчикъ сизапа, приблизителната стойка а именно: 1) 200 лева, 2) Кръвнината, ностъ възъ стойностъ възлиза на 100 л.

3) Общѣлизия оборъ или капанъ приблизителната стойностъ възлиза на 100 лв.

Искания залогъ е 5%.

Чл. 11—15 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за Господа конкурентитѣ.

Кметъ: **Ж. Коевъ**

за Секр.-Бирникъ: **Н. Панчевъ.**

Кара-Пелитско Общ. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 474

с. К.-Пелитъ, 25.IX.1911 година.

Общинското управление обявява на интересующитѣ се че въ канцеларията на сжщото

ще се произведе търгъ съ явна конкуренция на 25 октомври т. г. за отдаване на прѣдприемачъ: 1) доставката на канцеларскитѣ потрѣби за 1912 г. приблизителната стойностъ възлиза на 300 лева, 2) доставката на материалитѣ за отопление, освѣтление и мобилиране на общин. управление прѣзъ 1912 г., прѣдприятието възлиза на 400 лв.

Искания залогъ е 5%.

Чл. 11—15 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за господа конкурентитѣ.

Кметъ: **Ж. Коевъ**

за Секр.-Бирникъ: **Н. Панчевъ.**

Дуванъ-Ювавско Кметство

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 3752

Дуванъ-Ювасъ, 19.IX.1911 г.

Дуванъ Ювавското Кметство обявява, че на 5 октомври, 8 часа прѣди пладнѣ, въ помѣщението на сжщото, ще се произведе търгъ, за отдаването подъ наемъ, за една година, считано отъ обявяването на търга до 31 августъ 1912 г. училищната нива въ с. Търновка отъ 80 декара при съседи: селска мера, Карлж-Бей-Кьойски синоръ, гората на Пеню Пенковъ и Кую-Кьойски пѣтъ.

Желаящитѣ да наематъ горната нива, се умоливатъ да присѣтствуватъ въ казания день и часъ и наддаватъ за нея.

Кметъ: **Добревъ**

Секр.-Бирникъ: **Узуновъ.**

Дуванъ-Ювавско Кметство.

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 3791

с. Дуванъ Ювасъ, 21.IX.1911 г.

Кметството обявява, че на 5 октомври т. г., ще се произведе търгъ въ помещението на кметството за отдаване подъ наемъ за една година считано отъ наемането ѝ, Веисъ Кьойската училищна нива: „Чаиръ“ отъ 48 декара 2 ара, при съседи: Мурадъ Валиевъ, Мюсюмъ х. Гафаровъ, бозъ и отъ двѣ страни пѣтъ.

Търга ще се произведе въ 8 ч. сутринѣта. Желаящитѣ да наематъ нивата трѣбва да се явятъ въ опрѣдѣления день и часъ и наддаватъ.

Искания залогъ е 5%.

П. Кметъ: **Абибуловъ**

Секр.-Бирникъ: **Узуновъ.**

Владимировско Сел. Общин. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 4499

с. Владимирово, 17.IX.1911 г.

Обявява се на интересующитѣ, че на 24 октомври т. г., въ 2 часа послѣ пладнѣ ще се произведе въ общинското управление търгъ за отдаване подъ наемъ училищната кръйма

въ с. Сердименъ за врѣме отъ 1 януари 1912 год. до 31 декември 1913 год.

Първоначалната цѣна е за двѣтъ години 800 лв. Залогъ се иска 5% въ пари.

Чл. чл. 11—15 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за конкурентитѣ.

Кметъ: **Г. Георгиевъ**

Секр.-Бирникъ: **Г. Тончевъ.**

Пчеларовско Сел. Общин. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 3578

с. Пчеларово, 19.IX.1911 година.

На 25 октомври т. г. отъ 2—4 часа слѣдъ обѣдъ въ помѣщението на общинското управление тукъ, ще се произведе публиченъ търгъ съ явна конкуренция за отдаване на наемателъ за 2 години Пчеларовската училищна керемидарница съ дворово пространство около 8000 квадратни метра. Прѣстъта за приготвене керемидитѣ и тухлитѣ има прѣимущество прѣдъ тая на съседнитѣ керемидарници.

Наема ще се изплаща въ натура — пари и тухли, които сж нуждни за бѣдащето ново училище.

Поемнитѣ условия могатъ да се видятъ всѣки день и часъ въ канцеларията.

Искания залогъ е 20 лева.

Кметъ: **Ив. Т. Касабовъ**

за Секр.-Бирникъ: **Хр. Тодоровъ.**

Русларско Сел. Общ. Управление

ОБЯВЛЕНИЕ

№ 1681.

с. Русларъ 28.IX.1911 год.

Русларското Сел. Общ. Управление обявява на интересующитѣ се, че въ помѣщението на общ. канцелария на 28 октомври т. г. отъ 2—4 часа послѣ обѣдъ ще се произведѣтъ съ явно малонадаване слѣдующитѣ търгове:

1) Отдаване на прѣдприемачъ доставката на канцеларскитѣ потрѣби за прѣзъ 1912 г. Прѣдприятието възлиза на 400 лева.

2) Доставката на материалитѣ за освѣтление, отопление и мобилиране общ. канцелария. Прѣдприятието възлиза на 300 лева.

3) Доставката на форменно облѣкло и въоръжение за общ. полицейски и горски стражари — Прѣдприятието възлиза на 200 лв.

Искания залогъ е 5% върху първоначалната оцѣнка.

Чл. чл. 11—14 отъ закона за общественитѣ прѣдприятия сж задължителни за конкурентитѣ.

Тържнитѣ книжа могатъ да се видятъ всѣки присѣтственъ день въ общ. управление.

Общ. Кметъ: **Т. Атанасовъ**

Секр.-Бирникъ: **М. Христовъ**

ДОВРИШКИ ДЪРЖАВЕНЪ АГРОНОМЪ.

У П Ж Т В А Н И Е

за

УНИЩОЖЕНИЕТО НА ЗНАТА ГЛАВНЯ ПО ПШЕНИЦАТА.

№ 4.

Земледѣлци,

„Каквото посѣешъ, това ще пожънешъ“.
„Помогни си самъ, да ти помогне и Богъ“.

Всички се оплакваме, че настанаха тежки години, защото масрафитъ се увеличила, а приходитъ или си останатъ сжщитъ, или намаливатъ по разни причини. А пъкъ вашиятъ прихоръ е най-непостояненъ, при всичко че разносжитъ Ви сж редовни, постоянни и неизмѣними въ смисълъ на намаляване. Вашиятъ имотъ е изложенъ на суша, на наводнение, на градушка, на огънь, на разни болести и неприятели, защото е прѣснатъ вънъ на полето—на открито. Противъ стихийтъ не можемъ да прѣдпримемъ нищо, но има болести и неприятели, които нападатъ нашиятъ посѣви и ни причиняватъ голѣми загуби. Отъ тѣхъ можемъ да се избавимъ—тѣхъ можемъ да отстранимъ, стига да познаваме причинителитъ имъ и да се погрижимъ да научимъ срѣдствата за унищожението имъ.

Една отъ болеститъ, която Ви причинява голѣми загуби и подбива значително цѣната на стоката Ви съ своята отвратителна миризма е: **мазната главня по житата.**

Тя е всѣкому отъ Васъ известна за това нѣма да Ви я описвамъ. Обаче, за да се научите да се прѣдпазвате отъ нея, трѣбва да знаете какъ се размножава и разпространява тя.—

Главнята е отъ рода на глѣбитъ. Прашецътъ, който изпълва цѣлото главниво зърно, не е нищо друго, освѣнъ сѣмената на тази болестъ. Тѣ сж много дребни, затова въ едно главниво зърно има много хиляди сѣменца, които могатъ да заразятъ голѣмо количество здрави зърна.

Сѣмето на пшеницата се заразява при вършидбата, ако има главниви класове. Главнивитъ зърна се разпукватъ, прашецътъ се разпрѣсва и се полѣзва по здравитъ зърна, та тѣ почерняватъ, когато главнята е много. Ако е била въ малко количество главнята, заразенитъ зърна не се познаватъ съ просто око, а могатъ да се познаватъ само по миризмата на гнила развалена риба, която издаватъ като ги померимъ.

Полѣпналитъ по зърното сѣменца на главнята покълнаватъ много лесно въ почвата слѣдъ изтичането на зимата или слѣдъ като прѣкаратъ студъ—мразъ извѣстно врѣме. Когато сѣменцето покълни и намѣри едновременно прокълнало житно сѣме, неговото влакнцѣ—коренче (мицелиумъ) се вмѣква въ нѣжното стебълце на житното растенйце, обикновено при коренното възелче. Отъ тамъ, съ разви-

тието на растението, отива въ зачатъка на класа му, чийто зърна ще обърне въ главниви.

За появяването на главнята, почвата и торението нѣматъ никакво влияние. Отъ казаното до тукъ се вижда, че, ако сѣмето е чисто отъ главниви сѣменца, нѣма да има главня. *Затова трѣбва да се мъкува сѣмето въскога, ако искаме да сме сигурни, че поне главнята нѣма да ни причини загуба.*

Срѣдство противъ главнята.

Срѣдствата противъ главнята сж много, но отъ тѣхъ най-пропорѣчително е миенето на сѣмето съ разтворъ отъ синъ камакъ. Разтворътъ се приготвя така: *взема се 1 килограмъ синъ камакъ, туря се въ една торбичка и за да се разтопи, спуща се да виси въ каца, въ която е налѣта 100 литри вода.* За да се стопи по-скоро синиятъ камакъ, счуква се ситно. Мокрението става тъй: *взема се кошница която да събира не повече отъ една крина сѣме. Отъ вътрѣшната ѝ страна се туря заболово, за да не се отвлѣча зърното отъ водата прѣзъ дупкитъ на кошницата, когато я извадимъ отъ кацата.* Сипва се слѣдъ това 10—15 килограма зърно въ кошницата и се потапя цѣлата въ разтвора, за да се измокри всичкото зърно. Сега, сѣмето се разбърква добръ и се разтрива между ръцѣтъ, като се гледа да се накваси всѣко зърно. Главнивитъ зърна ще плувнатъ надъ разтвора, като по леки, затова трѣбва да ги изгребемъ и изхвърлимъ.

Това промиване и разтриване на сѣмето между ръцѣтъ трае около 5 минути. Слѣдъ това кошницата се изважда и се окача надъ кацата, да се оцѣди. А въ това врѣме се напълва друга такава кошница, потапя се въ разтвора и се прави сжщото, както съ първата. До като въ нея сѣмето се мокри и разбърква, първата, оцѣдена вече кошница се изпразва върху мушама, черга или рогозка, за да се изсуши сѣмето, и се напълва повторно. Така се продължава до край. За по-скоро миенето се извършва отъ двама души съ двѣ кошници по описания начинъ.

Дѣйствието отъ промиването на сѣмето по този начинъ е толкова по-добро, колкото по-добръ се извърши разтриването и измокрението на всякитъ зърна. Въ разтворъ отъ 100 литри (нила) вода и 1 килограмъ синъ камакъ трѣбва да се промие само 10—15 крини сѣме.

Разносжитъ по промиването сж за 1 новило сѣме (5 крини) 30 до 40 стотинки, защото синиятъ камакъ се продава отъ 70 стотинки до 90 ст. единиятъ килограмъ.

Слѣдъ единъ-два часа отъ промиването, сѣмето може да се сѣе. Измитото по този начинъ сѣме, слѣдъ като се изсуши добръ, може да се пази около 2—3 седмици безъ да се развали. Но пазенето му трѣбва да става въ човали, които трѣбва да сж топени въ сѣциятъ разтворъ.

Като имаме повече количество сѣме да мокримъ разтвора направяме въ голѣма бѣчва 300—400 литри вода, въ която разтапяме 5—6 килограма синъ камакъ (да се падне 1 1/2 кгр. синъ камакъ на 100 литри вода), а въ малката каца приготвяме 100 литри вода съ 1 килограмъ синъ камакъ. Щомъ измиймъ 10—15 крини въ малката каца, допълваме я съ гѣстия разтворъ отъ голѣмата бѣчва и така продължаваме.

Сѣдъ, въ който е правенъ разворъ отъ синъ камакъ, може да се употребя за държане нѣщо и ядене. А тоя разворъ може да се прави само въ дървени или глинени сѣдове.

Въ сегашнитъ години, когато животътъ поскѣпна, когато изходитъ сж постоянни и несъкратими, земледѣлецътъ трѣбва да гледа да добие колкото се може повече приходъ отъ нивитъ си, ако има да не задѣлжава и да не пропадне. Поме и най-малката загуба, която можа да прѣтърпи, било отъ главнята или отъ друга болести по житата, се отразява злѣ на неговата кесия, всѣки уменъ земледѣлецъ е длъженъ да вземе мѣрки за прѣдпазване отъ главнята. Не е уменъ и добръ стопанинъ тоя, който всичко оставя на случая, като казва: „така година може да нѣма главня“. Такъвъ стопанинъ винаги свършва съ пропадане.

Ето защо не трѣбва да сжхпимъ труда срѣдства, когато е въпроса да се запази отъ разнитъ болести по растенията. Затъ

Земледѣлци,

лѣкувайте сѣмето на зимната пшени прѣди да го сѣите, ако искате да сигурни, че поне главнята нѣма да напакости.

гр. Добричъ, 9 септемврий 1911 год

Агрономъ: М. СТЕФАНОВ